

DVIŠALIŲ KAINODAROS SUSITARIMŲ, KURIŲ PAGRINDU SUDAROMI DVIŠALIAI ĮPAREIGOJANTYS SPRENDIMAI, INICIJAVIMAS IR VYKDYMAS

Šio leidinio tikslas – skatinti mokesčių mokėtojus naudotis mokesstinę tikrumą tarptautinio apmokestinimo kontekste užtikrinančia priemone, paaiškinti esminius dvišalių įpareigojančių kainodaros sprendimų inicijavimo, nagrinėjimo bei dvišalių susitarimų, kurių pagrindu priimami dvišaliai įpareigojantys kainodaros sprendimai, sudarymo aspektus.

1. Kas yra dvišalis kainodaros susitarimas?

Dvišalis kainodaros susitarimas (angl. *Bilateral Advance Pricing Arrangement*, sutr. BAPA) – tai susitarimas dėl būsimųjų kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principų, sudaromas tarp dviejų valstybių kompetentingų asmenų. Lietuvos kompetentingas asmuo yra Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM).

BAPA gali būti sudaroma, tik vykdant abipusio susitarimo procedūrą (angl. *Mutual Agreement Procedure*, sutr. MAP), kurios metu abiejų valstybių kompetentingi asmenys derasi, o galutinis sprendimas dėl kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principų yra abiejų kompetentingų asmenų suderinta pozicija. Pasiiekto susitarimo pagrindu Lietuvos mokesčių administratorius parengia įpareigojantį kainodaros sprendimą (angl. *Advanced Pricing Arrangement*, sutr. APA).

BAPA esminės sąlygos yra:

- sandoryje dalyvaujantys mokesčių mokėtojai;
- pasirinkta testuojama šalis;
- taikomas kainodaros metodas ir skaičiuojamas rodiklis;
- apibendrinta palyginimų paieškos informacija;
- ištiestosios rankos principą atitinkanti kaina (intervalas);
- susitarimo galiojimo laikotarpis;
- kritinės prielaidos;
- informavimo, kaip laikomasi suderintų kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principų,

nuostatos.

Pateiktas sąrašas yra pavyzdinis, kompetentingi asmenys, atsižvelgdami į konkrečią situaciją, gali susitarti ir dėl kitų esminių sąlygų.

2. Kokie teisės aktai reglamentuoja BAPA Lietuvoje?

Teisinis pagrindas yra:

- [Tarptautinės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis](#) (toliau – DAIS).
- [Daugiašalė konvencija](#), kuria įgyvendinamos su mokesčių sutartimis susijusios priemonės, skirtos užkirsti kelią mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui.

DAIS ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) Modelinės pajamų ir kapitalo mokesčių modelinės konvencijos (angl. *OECD Model Tax Convention On Income and on Capital*, toliau – Modelinė konvencija) 25 straipsnio 3 dalies nuostata numato, jog kompetentingi asmenys yra įgalioti abipusiu susitarimu spręsti bet kokius sunkumus ar abejones, kylančius dėl DAIS / Konvencijos aiškinimo ar taikymo.

- Mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 37¹ straipsnis, kuris suteikia mokesčių mokėtojui teisę kreiptis į mokesčių administratorių su prašymu pritarti jo siūlomam mokesčių teisės aktų nuostatų taikymui būsimajam sandoriui.

- [Mokesčių mokėtojo prašymo pritarti būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros principams pateikimo, prašymo nagrinėjimo, mokesčių administratorių įpareigojančio sprendimo priėmimo ir pakeitimo taisyklės](#) (toliau – Įpareigojančių kainodaros sprendimų taisyklės).

- [Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisyklės](#).

Be nurodytų teisės aktų, rekomenduojama vadovautis EBPO parengtomis [BAPA gairėmis](#) (angl. *OECD Forum on Tax Administration Bilateral Advance Pricing Arrangement Manual*, toliau – BAPA gairės), EBPO [Daugiašalių tarpusavio susitarimų procedūrų ir išankstinių kainodaros susitarimų gairėmis](#) (angl. *OECD Forum on Tax Administration Manual on the Handling of Multilateral Mutual Agreement Procedures and Advance pricing Arrangements*, toliau – EBPO daugiašalių susitarimų gairės), EBPO Modelinės konvencijos komentaru.

3. Koks yra BAPA tikslas?

BAPA tikslas – suteikti mokesčių mokėtojams ir mokesčių administratoriams tikrumo dėl kontroliuojamųjų sandorių kainų nustatymo teisingumo ir užkirsti kelią galimiems ginčams tarp mokesčių administracijų ir mokesčių mokėtojų bei išvengti dvigubo apmokestinimo.

4. Kam ir kada rekomenduojama kreiptis dėl BAPA?

Kreiptis dėl BAPA gali mokesčių mokėtojai (juridiniai asmenys ir užsienio vienetų nuolatinės buveinės Lietuvoje), kurie vykdo kontroliuojamuosius sandorius su kitos valstybės, su kuria sudaryta DAIS, mokesčių mokėtoju. Ypač rekomenduotina apsvarstyti kreipimąsi dėl BAPA tuomet, kai mokesčių mokėtojas gali susidurti su dvigubu apmokestinimu dėl vykdomų didelės apimties sandorių su užsienio asocijuotais asmenimis, dėl kontroliuojamųjų sandorių, kurių kainas sudėtinga nustatyti dėl jų specifikos ir unikalumo, esant ribotoms galimybėms rasti palyginamuosius nekontroliuojamuosius sandorius, ir kitų aplinkybių (pvz., taikomas pelno padalijimo metodas).

5. Kokiam laikotarpiui galima sudaryti BAPA?

Lietuvoje įpareigojantis kainodaros sprendimas galioja einamuosius ir ne ilgiau kaip 5 kalendorinius metus po sprendimo priėmimo. Kitose BAPA procese dalyvaujančiose valstybėse dėl teisinio reglamentavimo skirtumų šis terminas gali skirtis, todėl derybų tarp BAPA dalyvaujančių valstybių kompetentingų asmenų metu yra suderinimas susitarimo dėl kainodaros principų galiojimo terminas, kurio pagrindu nustatomas ir įpareigojančio kainodaros sprendimo galiojimo terminas Lietuvoje. Jei Lietuvos mokesčių mokėtojo prašyme dėl dvišalio įpareigojančio kainodaros sprendimo (toliau – BAPA prašymas) laikotarpis nurodytas kitoks nei bus suderinta tarp dviejų kompetentingų asmenų, mokesčių mokėtojas bus apie tai informuojamas raštu, paprašant patvirtinimo dėl sutikimo kitokiam BAPA galiojimo laikotarpiui. BAPA atveju įpareigojančio kainodaros sprendimo galiojimo laikotarpis gali būti tik toks, koks jis yra suderintas su kitos valstybės kompetentingu asmeniu.

6. Ar galima pateikti BAPA prašymą praėjusiems laikotarpiams (angl. *roll-back APA*)?

Praktikoje gali pasitaikyti situacijų, kai įpareigojančiu kainodaros sprendimu (Lietuvoje – tiek vienašaliu, priimtu tik Lietuvos mokesčių administratoriaus (angl. *APA*), tiek dvišaliu, priimtu BAPA pagrindu) sprendžiami klausimai yra glaudžiai susiję su ankstesnių laikotarpių, nepatenkančių į įpareigojančio kainodaros sprendimo galiojimo terminą, kontroliuojamaisiais sandoriais. Būdas pritaikyti įpareigojančio kainodaros sprendimo nuostatas (suderintus kainodaros principus) ankstesniems mokesčiniams laikotarpiams, kurie nepatenka į pradinį (originalų) įpareigojančio kainodaros sprendimo galiojimo laikotarpį, įgyvendinamas, sudarant įpareigojantį kainodaros sprendimą praėjusiems laikotarpiams (angl. *roll-back APA / BAPA*).

Lietuvoje įpareigojančio kainodaros sprendimo (nei vienašalio, nei dvišalio) praėjusiems laikotarpiams taikymas nėra įteisintas ir pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą prašymą dėl įpareigojančio kainodaros sprendimo (arba BAPA prašymą) mokesčių mokėtojas gali pateikti tik dėl būsimųjų kontroliuojamųjų sandorių (tokių, kurie vyksta / pradedami vykdyti po prašymo pateikimo). BAPA prašyme negali būti įtraukti kontroliuojamieji sandoriai, kurie yra įvykę iki

prašymo pateikimo, t. y. su kompetentingu asmeniu negali būti derinami jau įvykusių kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principai.

7. Kas Lietuvoje nagrinėja BAPA prašymus?

VMI prie FM Didžiųjų mokesčių mokėtojų stebėsenos ir konsultavimo departamentas (toliau – Departamentas) yra atsakingas už BAPA prašymų nagrinėjimą. Departamentas, nagrinėdamas tokio pobūdžio prašymus, turi įgaliojimus vykdyti kompetentingo asmens funkcijas.

8. Kokie yra BAPA prašymo pateikimo ir nagrinėjimo etapai?

BAPA prašymo pateikimo ir nagrinėjimo etapai:

- išankstinis informavimas ir susitikimas su kompetentingu (-ais) asmeniu (-imis) (neprivalomas, bet rekomenduojamas etapas);
- BAPA prašymo pateikimas;
- BAPA prašymo nagrinėjimas ir kompetentingų asmenų derybos;
- BAPA sudarymas;
- Įpareigojančio kainodaros sprendimo priėmimas BAPA pagrindu.

9. Ar būtinas kompetentingo asmens informavimas apie planuojamą teikti BAPA prašymą arba išankstinis susitikimas su juo?

Rekomenduojama, kad mokesčių mokėtojai kuo anksčiau informuotų abiejų valstybių kompetentingus asmenis apie potencialų BAPA prašymą, dar prieš jį pateikdami. Išankstinis informavimas svarbus sklandžiam BAPA procesui organizuoti, nes, atsižvelgiant į situaciją, esant sudėtingiems kontroliuojamiesiems sandoriams, gali kilti išankstinio dvišalio susitikimo dėl planuojamo BAPA tarp abiejų kompetentingų asmenų poreikis.

Įsivertinęs išankstinio susitikimo poreikį, mokesčių mokėtojas laisva forma (raštu, el. paštu APA.Lithuania@vmi.lt) gali kreiptis į Departamentą dėl susitikimo, kurio metu būtų aptariamai su BAPA prašymo teikimu, būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros principų suderinimu bei BAPA procedūromis susiję klausimai, organizavimo (tiek gyvai, tiek nuotoliniu būdu). Kreipdamasis dėl susitikimo, mokesčių mokėtojas kartu turi pateikti ir informaciją (nurodyti vykdomą veiklą, į prašymą planuojamus įtraukti sandorius, sandorio dalyvius, numatomus taikyti būsimąjį kontroliuojamojo sandorio kainodaros principus, laikotarpį ir kt.), kuri leistų kompetentingam asmeniui preliminariai įvertinti BAPA prašymo teikimo tikslumą, galimas problemas ir rizikas (taikoma ta pati tvarka, kaip ir vienašalių įpareigojančių kainodaros sprendimų atveju, numatyta įpareigojančių kainodaros sprendimų taisyklių 8 punkte).

Mokesčių mokėtojas dėl išankstinio susitikimo organizavimo gali kreiptis į abiejų valstybių kompetentingus asmenis, kad toks susitikimas būtų organizuojamas kartu.

10. Ar BAPA prašymas teikiamas tik Departamentui, ar į atitinkamą kompetentingą asmenį turi kreiptis ir kitos valstybės mokesčių mokėtojas?

Abu kontroliuojamame sandoryje dalyvaujantys mokesčių mokėtojai turėtų pateikti BAPA prašymus abiejų valstybių kompetentingiems asmenims (t. y. Departamentui ir atitinkamam kitos valstybės kompetentingam asmeniui / mokesčių administratoriui). Abiejuose prašymuose turėtų būti pateikiama ta pati informacija pagal kiekvienos valstybės teisės aktų reikalavimus. Siekiant procedūros operatyvumo, rekomenduojama BAPA prašymus abiejų valstybių kompetentingiems asmenims teikti lygiagrečiai (t. y. tuo pačiu ar artimu metu).

BAPA nagrinėjimo metu kompetentingi asmenys gali prašyti mokesčių mokėtojų papildomai pateikti informaciją, reikalingą BAPA sudaryti, tad, siekiant išvengti informacijos dubliavimo ir užtikrinti sklandesnį ir greitesnį BAPA procesą, rekomenduojama abiem kompetentingiems asmenims teikti ir papildomą informaciją (dokumentus), nors jų paprašęs buvo tik vienos valstybės kompetentingas asmuo.

11. Kas turi būti nurodoma BAPA prašyme pagal Lietuvos teisės aktus?

Mokesčių mokėtojo pateiktame BAPA prašyme turi būti pateikiama [pareigojančių kainodaros sprendimų taisyklių 9–11 punktuose nurodyta informacija (kontroliuojamojo sandorio dalyviai, jų rekvizitai, tarpusavio ryšiai, apibūdinamas verslas, strategija, rinkos ypatumai ir tendencijos, mokestinis laikotarpis, kuriam prašomas BAPA, detali informacija apie būsimąjį kontroliuojamąjį sandorį ir jo atitikimo ištiestosios rankos principui pagrindimas (palyginamoji analizė, kainodaros metodas, apskaičiuota kaina / kainų intervalas), kritinės prielaidos bei kita BAPA prašymui nagrinėti reikšminga informacija).

BAPA prašyme taip pat turi būti nurodoma, ar analogiškas prašymas yra pateiktas kitos sandorio šalies kompetentingam asmeniui.

BAPA prašyme mokesčių mokėtojas turi patvirtinti pateikiamų duomenų (informacijos) teisingumą, nurodyti, kad pateiktos visos būsimąjo kontroliuojamojo sandorio kainodaros principams suderinti reikšmingos aplinkybės.

Tais atvejais, kai BAPA prašymą teikia įgaliotas asmuo, turi būti pridedami įgaliojimą patvirtinantys dokumentai.

BAPA prašymas turi būti mokesčių mokėtojo ar jo įgalioto asmens pasirašytas.

Mokesčių mokėtojas turi bendradarbiauti ir užtikrinti, kad kuo išsamiau ir kaip galima greičiau būtų atsakyta į visus kompetentingo asmens pagrįstus klausimus, susijusius su atveju, dėl kurio teikiamas prašymas. Toks patvirtinimas įrašytinas į BAPA prašymą.

12. Kokie priedai turi būti pateikiami su BAPA prašymu?

Kartu su BAPA prašymu mokesčių mokėtojas turi pateikti [pareigojančių kainodaros sprendimų taisyklių 12 ir 13 punktuose nurodytus priedus. Mokesčių mokėtojas gali pateikti ir kitus minėtose taisyklėse nenurodytus priedus, jei mano, kad jie padės greičiau išnagrinėti BAPA prašymą.

13. Ar galima teikti BAPA prašymą ir (ar) priedus anglų kalba?

BAPA prašymas ir jo priedai gali būti pateikiami lietuvių arba anglų kalba. BAPA prašymas ir jo priedai, pateikti kitomis nei lietuvių ar anglų kalbomis, turės būti išversti į valstybinę kalbą, kompetentingam asmeniui pareikalavus.

Rekomenduojama BAPA prašymo bei priedų teikimo kalbą suderinti su kompetentingu asmeniu iš anksto, prieš pateikiant oficialų prašymą (pvz., išankstinio susitikimo metu). Tai padės greičiau ir sklandžiau vykdyti BAPA prašymo nagrinėjimą.

14. Kaip pateikti BAPA prašymą?

BAPA prašymą mokesčių mokėtojas turi pateikti Departamentui.

Prašymas gali būti atsiunčiamas paštu, el. paštu APA.Lithuania@vmi.lt, įteikiamas tiesiogiai, asmeniui ar jo atstovui atvykus į VMI prie FM, arba teikiamas elektroniniu būdu per Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų sritį Mano VMI.

15. Ar kompetentingas asmuo gali atsisakyti nagrinėti BAPA prašymą?

Kompetentingas asmuo gali atsisakyti nagrinėti BAPA prašymą, jeigu prašymas pateiktas dėl mokesčio dydžio arba dėl jau įvykusių kontroliuojamųjų sandorių arba prašymas neatitinka [pareigojančių kainodaros sprendimų taisyklių reikalavimų. Paprastai, kai BAPA prašymas neatitinka minėtų taisyklių reikalavimų, pvz., prašyme nurodoma ne visa informacija, prašymą

pateikęs asmuo apie tai informuojamas ir nurodoma patikslinti BAPA prašymą ir (ar) pateikti trūkstamą informaciją.

BAPA prašymą nagrinėti gali būti atsisakoma ir tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas BAPA nagrinėjimo metu prašomos informacijos, dokumentų ir (ar) duomenų arba dokumentų vertimo nepateikia per kompetentingo asmens nurodytą protingą terminą. Sprendimas dėl BAPA prašymo nenagrinėjimo ar nagrinėjimo nutraukimo paprastai priimamas, sutarus abiejų valstybių kompetentingiems asmenims.

Apie BAPA prašymo nagrinėti atsisakymo priežastis mokesčių mokėtojas informuojamas raštu.

16. Kas vyksta mokesčių mokėtojui pateikus BAPA prašymą?

Departamentas, gavęs BAPA prašymą, įvertina BAPA prašymo atitiktį teisės aktų reikalavimams (ar tinkamas turinys, pridėti priedai, įgaliojimai, dokumentas pasirašytas). Tuomet Departamentas dėl pateikto BAPA prašymo priėmimo ir abipusio susitarimo pradėjimo BAPA prašymui nagrinėti kreipiasi į kitos valstybės kompetentingą asmenį.

Abiem kompetentingiems asmenims sutarus, jog pateiktas BAPA prašymas yra tinkamas, BAPA prašymas pradedamas nagrinėti iš esmės. Jei kitos valstybės kompetentingas asmuo atsisako dalyvauti BAPA prašymo nagrinėjime, tokiu atveju pradėti abipusio susitarimo procedūra ir sudaryti BAPA nėra galimybių. Apie tai mokesčių mokėtojas informuojamas raštu.

17. Kaip vyksta BAPA prašymo nagrinėjimas? Ar jame dalyvauja mokesčių mokėtojas?

BAPA prašymą nagrinėja Departamentas ir kitos sandorio šalies kompetentingas asmuo. Šio nagrinėjimo metu atliekama pateiktų dokumentų bei informacijos, susijusios su būsimoju kontroliuojamuoju sandoriu, analizė (vertinimas). Esant poreikiui, renkama papildoma informacija, formuojamos kompetentingų asmenų pozicijos. Vėliau raštu arba tiesioginių derybų būdu yra derinamos abiejų kompetentingų asmenų pozicijos. Kompetentingų asmenų pozicijų derinimas gali vykti per keletą etapų. Kompetentingų asmenų derybų metu gali būti susitarta ne tik dėl būsimųjų kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principų, bet ir dėl tam tikrų atsiskaitymo kaip mokesčių mokėtojai įgyvendina suderintus kainodaros principus būdų (pavyzdžiui, kasmetinių ataskaitų apie įpareigojančio kainodaros sprendimo vykdymą teikimas ir vertinimas).

Mokesčių mokėtojas yra periodiškai informuojamas apie abipusio susitarimo procedūros eigą, iškilusius klausimus, pasiektus rezultatus, gali būti prašoma pateikti papildomos informacijos ir (ar) atsakyti į klausimus. Kompetentingiems asmenims pasiekus susitarimą dėl būsimųjų kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principų, mokesčių mokėtojas apie tai taip pat informuojamas ir prašoma pateikti poziciją (nuomonę) minėtu klausimu.

Mokesčių mokėtojas BAPA prašymo nagrinėjimo metu gali būti paprašytas abiejų valstybių kompetentingiems asmenims pristatyti veiklą, vykdomus kontroliuojamuosius sandorius, tačiau kompetentingų asmenų susitikimai ir derybos dėl kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principų suderinimo laikomos konfidencialiomis ir mokesčių mokėtojai jose tiesiogiai nedalyvauja.

18. Kiek laiko užtrunka BAPA prašymo nagrinėjimas?

BAPA prašymus siekiama išnagrinėti per įmanomai trumpiausią laikotarpį. Atsižvelgdamas į BAPA gairėse pateiktą rekomendaciją kompetentingiems asmenims ir mokesčių mokėtojams pasiekti galutinį BAPA per 24 mėn. nuo prašymo gavimo, Lietuvos kompetentingas asmuo siekia laikytis šio rekomenduojamo termino. Visgi BAPA prašymo nagrinėjimas priklauso nuo daugelio aplinkybių, pvz., derybų eigos su kitos valstybės kompetentingu asmeniu, atvejo sudėtingumo, mokesčių mokėtojo bendradarbiavimo / trūkstamos informacijos teikimo ir pan.

Pažymėtina, kad BAPA netaikomi MAĮ 37¹ straipsnyje nustatyti prašymo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo terminai.

19. Kaip užbaigiamas BAPA prašymo nagrinėjimas?

Kompetentingiems asmenims suderinus pozicijas, prieš pasikeičiant baigiamaisiais raštais, mokesčių mokėtojas raštu informuojamas apie susitarimo esmines sąlygas (plačiau žiūrėti 1 klausimo atsakymą) ir jo paprašoma per 30 dienų nuo rašto gavimo pateikti pritarimą / nepritarimą šioms sąlygoms. Departamentui gavus patvirtinimą, kad mokesčių mokėtojas sutinka su esminėmis BAPA sąlygomis, susitarimas tarp valstybių kompetentingų asmenų pasirašomas.

Pasirašyto BAPA pagrindu kiekvienos valstybės mokesčių administratorius, vadovaudamasis nacionaliniais teisės aktais, rengia įpareigojančius kainodaros sprendimus (Lietuvoje) arba kitus nustatytos formos dokumentus.

20. Ar mokesčių mokėtojas gali nesutikti su BAPA rezultatu?

Mokesčių mokėtojas gali nesutikti su kompetentingų asmenų pasiekto BAPA sąlygomis. Mokesčių mokėtojui nepritarus, abipusio susitarimo procedūra bus nutraukta. BAPA, kurio pagrindu būtų rengiamas įpareigojantis kainodaros sprendimas, nebus pasirašytas ir nebus priimtas įpareigojantis kainodaros sprendimas.

21. Ar Lietuvos mokesčių mokėtojas, nepritaręs esminėms BAPA sąlygoms, gali kreiptis į Departamentą dėl vienašalio įpareigojančio kainodaros sprendimo?

Nepavykus sudaryti BAPA dėl Lietuvos mokesčių mokėtojo nepritarimo esminėms BAPA sąlygoms, mokesčių mokėtojo kreipimasis į Lietuvos mokesčių administratorių dėl vienašalio įpareigojančio kainodaros sprendimo priėmimo (prašymų pateikimo, nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo tvarką reglamentuoja įpareigojančių kainodaros sprendimų taisyklės) tuo pačiu klausimu, esant nepasikeitusioms aplinkybėms, netikslingas, kadangi Lietuvos mokesčių administratorius laikysis anksčiau suderintos kompetentingų asmenų pozicijos.

22. Ar mokesčių mokėtojas gauna BAPA kopiją?

Ne, tarp Lietuvos ir užsienio valstybės kompetentingų asmenų pasirašyto BAPA kopijos mokesčių mokėtojas negauna. Lietuvos ir užsienio kompetentingiems asmenims pasiekus susitarimą ir mokesčių mokėtojui pritarus jo esminėms sąlygoms, Departamentas, atsižvelgdamas į vykdytos abipusio susitarimo procedūros metu gautą informaciją ir šios procedūros rezultatus (BAPA), nedelsdamas parengia įpareigojančio kainodaros sprendimo projektą, teikia pasirašyti VMI prie FM įgaliotam asmeniui ir įteikia mokesčių mokėtojui.

23. Ar, sudarius BAPA, Lietuvos mokesčių mokėtojas gali būti tikrinamas?

Apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos ir VMI prie FM teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę patikrinti, ar mokesčių mokėtojas laikosi įpareigojančio kainodaros sprendimo nuostatų. Paprastai toks tikrinimas apsiriboja BAPA sutartų sąlygų laikymosi įvertinimu. Tikrinimas taip pat gali būti atliktas, paprašant mokesčių mokėtojo raštu pateikti informaciją apie suderinto kontroliuojamojo sandorio kainodaros principų faktinį laikymąsi.

Kompetentingi asmenys paprastai susitaria, kad BAPA prašymą pateikę mokesčių mokėtojai savo valstybių atitinkamoms institucijoms (mokesčių administratoriams) turės pateikti metines ataskaitas, atskleidžiančias, kaip yra laikomasi BAPA sutartų (bei į įpareigojantį kainodaros sprendimą perkeltų) sąlygų (pvz., sandorio kainos apskaičiavimo informacijos už atitinkamus metus, informacijos, kaip laikomasi kritinių prielaidų, ir pan.). Tokiu atveju mokesčių mokėtojai turi užtikrinti, kad nustatytais terminais mokesčių administratoriui būtų pateikiama įpareigojančiame kainodaros sprendime nurodyta informacija.

24. Ar galima pratęsti / atnaujinti BAPA dar 5 metams?

Ne, pagal Lietuvoje galiojantį teisinį reglamentavimą nėra galimybės pratęsti / atnaujinti BAPA ir jo pagrindu priimtą įpareigojantį kainodaros sprendimą. Mokesčių mokėtojas turi pateikti naują BAPA prašymą. Paprastai tokio BAPA prašymo nagrinėjimas, nesant esminių faktinių aplinkybių ir vykdomo kontroliuojamojo sandorio sąlygų pasikeitimų, vyksta greičiau.

Rekomenduojama naują prašymą teikti dar nepasibaigus BAPA galiojimo terminui, nes, kaip minėta, įpareigojantis kainodaros sprendimas pagal Lietuvoje galiojantį teisinį reglamentavimą gali būti priimamas laikotarpiui tik nuo prašymo pateikimo (pvz., įpareigojantis kainodaros sprendimas baigia galioti gruodžio 31 d., o, pateikus naują prašymą kitų metų kovo 15 d., laikotarpis nuo sausio 1 d. iki kovo 14 d. jau nebegalės būti įtrauktas į naujo įpareigojančio kainodaros sprendimo galiojimo terminą).

25. Ar BAPA prašymo nagrinėjimas yra nemokamas?

Taip, Lietuvoje BAPA prašymo nagrinėjimas yra nemokamas.

26. Ar galima kreiptis į Lietuvos kompetentingą asmenį dėl daugiašalio kainodaros susitarimo (angl. *Multilateral Advance Pricing Arrangement*) sudarymo?

Daugiašalis kainodaros susitarimas – tai susitarimas tokiais atvejais, kurių negali visiškai išspręsti dviejų valstybių kompetentingi asmenys, nes yra reikalingas ir kitų valstybių kompetentingų asmenų dalyvavimas, sprendžiant apmokestinimo pagal atitinkamas DAIS klausimus, susijusius su šių valstybių jurisdikcijomis. Daugiašalis kainodaros susitarimas galimas tik tarp valstybių, tarp kurių yra sudarytos ir galiojančios DAIS, kuriose numatytos nuostatos dėl EBPO Modelinės konvencijos 25 straipsnio (detaliau žr. EBPO daugiašalių susitarimų gairės).

Jeigu mokesčių mokėtojas nori inicijuoti daugiašalį įpareigojantį kainodaros susitarimo sudarymą, rekomenduojama prieš prašymo pateikimą kreiptis konsultacijos į Departamentą, kad būtų įvertinta konkreti situacija, galimybė vykdyti daugiašalį ar kelis BAPA (dėl tinkamiausios formos tarpusavyje susitartų kompetentingi asmenys).

Kreipimuisi dėl daugiašalio kainodaros susitarimo taikomi analogiški pagrindiniai principai, išdėstyti šiose rekomendacijose, įvertinus kreipimosi apimtį ir susijusias jurisdikcijas (pvz., prašymų dėl daugiašalio kainodaros susitarimo atitinkamai turėtų būti pateikta tiek, kiek valstybių jurisdikcijų turėtų apimti daugiašalis atvejis).